

Vaikutusten ennakkoarviointi

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyyppit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa.

Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa.

Huomioitavaa on, että merkittävissä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvoinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekoaikavälillä

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:	Kunnallisten jätehuoltomääräysten päivittäminen
Toteutusvaihtoehto 1	Jätehuoltomääräyksiin tehtävät muutokset ja lisäykset
Toteutusvaihtoehto 2	
Toteutusvaihtoehto 3	
Päättävä toimielin / päättävät toimielimet:	Joensuun alueellinen jätelautakunta
Arvioitu päätösaikataulu:	kesäkuu 2024
Valmistelijat:	jätehuoltosuunnittelija Anna Kettunen

Valitse vaikutusten ennakkoarviointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppisiä haluat arvioida

1. Eri ikäiset kuntalaiset	☒ Kyllä
2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät	☐ Kyllä
3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö	☒ Kyllä
4. Kaupungin talous	☐ Kyllä
5. Ympäristö	☒ Kyllä
6. Yritykset	☒ Kyllä

1. ERI IKÄISET KUNTALAISET

1.1 Vaikutus erityisesti johonkin tiettyyn ihmisryhmään

Esim. opiskelijat, etninen tausta, kieli, erityisryhmä?

Pientalokiinteistöjen ja vapaa-ajan kiinteistöjen haltijat.

Kiinteistöillä tehtävää kompostointia ja biojätteen erilliskeräystä koskevia määräyksiä uudistetaan pieniltä osin. Kompostorin osalta poistettava lämpöeristystä koskeva määräys on lievennys nykyisiin kompostorin edellytyksiin, toisaalta kompostorin edellytysten kuvausta on tarkennettu. Tämän odotetaan selkeyttävän kiinteistön haltijan toimintaa kompostoria hankkiessaan ja kompostointia järjestäessään.

Biokimpoille eli usean asunnon yhteisastialle määritettävä 300 metrin maksimietäisyys kiinteistöltä astialle lisää kuntalaisten tasapuolista kohtelua heinäkuussa 2024 voimaan tulevan erilliskeräysvelvoitteen yhteydessä. Määrittelyllä pyritään varmistamaan, että jätteet on tosiasiassa mahdollista toimittaa jäteastiaan (ylipitkien välimatkojen ehkäisy, näennäisten yhteisastioiden ehkäisy).

Määräysmuutokset helpottavat jossain määrin jätehuoltoasointia niiden kiinteistöjen haltijoiden kohdalla, jotka tarvitsevat määräaikaista keskeytystä jätehuoltopalveluun tai haluavat asioida kunnallisen jätehuoltoyhtiön kanssa puhelimitse muiden kanavien sijaan.

1.2 Vaikutukset fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.3 Vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.4 Vaikutukset toimeentuloon

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.5 Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.6 Vaikutukset elinympäristöön

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.7 Vaikutukset kulkuyhteyksiin ja liikkumiseen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.8 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja sukupuoleen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.9 Vaikutukset mielekkääseen vapaa-ajanviettoon

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.10 Jokin muu, mikä?

Pyydetään lausunto
tarvittavilta
sidosryhmiltä

☐ Kyllä

☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Ei tarvetta. Esityksestä päivitettyiksi
jätehuoltomääräyksiksi on mahdollista jättää mielipide
nähtävilläoloaikana.

Kuntalaisvaikutuksen johtopäätökset:

Vaikutukset ovat maltillisia ja kohdentuvat pieneen osaan kuntalaisista (osa pientalokiinteistöjen ja osa vapaa-ajan kiinteistöjen haltijoista). Vaikutukset koettaneen positiivisesti ja voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä lieventävinä.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

3. KAUPUNGIN ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Palvelujen tuottamis- ja järjestämisvastuun muutokset, toimintatavan muutos

Uudenlaiset palvelujen tuottamistavat

Henkilöstön määrä ja asema

Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat

Esitettävät muutokset oletettavasti hieman keventäisivät kunnan
jätehuoltoviranomaisen tehtäviä verrattuna voimassa olevien jätehuoltomääräysten
edellyttämiin prosesseihin. Tästä huolimatta on odotettavissa, että kunnan
jätehuoltoviranomaisen jätevesiliitteiden jätehuoltoon liittyvät tehtävät ja työmäärä

lisääntyy joka tapauksessa, kun saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetukset siirtyvät kunnan eli kunnallisen jätehuoltoyhtiön järjestämäksi.

Esitettävien muutosten odotetaan konserniyhtiö Puhas Oy:n asiakaspalvelussa sujuvoittavan tietyissä asiointiaiheissa toimintaa.

Jokin muu, mikä?

Organisaatio- ja henkilöstövaikutusten johtopäätökset:

Vaikutukset kohdistuvat organisaatiossa jätehuoltoviranomaisen työmäärään. Vaikutuksilla voi olla vaikutusta konserniyhtiö Puhas Oy:n asiakaspalvelun tehtävien hoitoon. Vaikutukset ovat hyvin maltillisia.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

5. YMPÄRISTÖ

Ihmisten elinympäristö ja viihtyvyys

Maaperä, vesistöt, luonnon monimuotoisuus, ilmasto

Vapaa-ajan kiinteistöjen jäteastian vähimmäistyhjennysten edellytyksen laskeminen kolmesta kahteen tyhjennyskertaan vähentää jossain määrin jätteenkuljetuksessa ns. turhaa ajoa. Tämä pienentää jätteenkuljetuksen päästöjä ilmaan.

Vain pesuvesiä sisältävien saostussäiliöiden vähimmäistyhjennysvälin muutoksen kahdesta kolmeen vuoteen ei arvioida aiheuttavan negatiivisia ympäristövaikutuksia. Kyseisiin säiliöihin kertyy haitattomampaa jätettä kuin ulosteperäisiä jätevesiä sisältäviin säiliöihin. Lisäksi siltä osin kuin säiliöt ovat käytössä vapaa-ajan kiinteistöillä, niiden täyttyminen voi kiinteistön vähäisen käyttöasteen tapauksissa olla hidasta. Tyhjennysvälimääräys edellyttää joka tapauksessa ensisijaisesti, että säiliö on tyhjennettävä aina tarvittaessa, mikä voi tarkoittaa vähimmäistyhjennysväliä tiheämpää tyhjentämistä.

Myöskään jäteveden pienpuhdistamoihin kertyvän ulosteperäisen lietteen kompostoinnista silloin, kun puhdistamon laitevalmistaja näin ohjeistaa, ei arvioida muodostuvan ympäristölle haitallisia vaikutuksia. Kompostoiminen edellyttää etukäteisilmoitusta jätehuoltoviranomaiselle, jolloin käsittelyn asianmukaisuutta

voidaan arvioida ja siihen tarvittaessa puuttua ennen toiminnan aloittamista. Lisäksi laitteistojen määrän oletetaan olevan toimialueella maltillinen.

Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö

Jokin muu, mikä?

Ympäristövaikutusten johtopäätökset:

Esitetyillä jätehuoltomääräysten muutoksilla ei arvioida olevan negatiivisia ympäristövaikutuksia. Jätteenkuljetuksen päästöihin muutoksilla voi olla hyvin pieni alentava vaikutus.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

6. YRITYKSET

Yritysten tavoitettavuus

(esim. asiakkaiden, henkilökunnan, raaka-aineiden ja lopputuotteiden näkökulmasta sekä logistiikan näkökulmasta)

Asiakkuudet

(esim. asiakkuuksien määrä)

Työvoiman saatavuus ja uusien työpaikkojen muodostuminen

Yritysten talous ja kasvu

(esim. uusien yritysten sijoittuminen, uudet liiketoimintamahdollisuudet, yritysten välinen kilpailu)

Yritysten osallistumismahdollisuudet palvelun tuottamisessa

Jokin muu, mikä?

Asumisessa ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvää saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltoa koskevaa jätehuoltomääräysten lukua 8 on täydennetty. Esitettyjen muutosten arvioidaan selkeyttävän kiinteistön haltijan velvoitteita ja vastuita, jotka liittyvät kiinteistöllä sijaitsevien saostus- ja umpisäiliöiden tyhjentämiseen. Esitettyjen muutosten arvioidaan tämän seurauksena selkeyttävän ja helpottavan niiden yritysten (jätteenkuljettajien) työtehtävien hoitamista, jotka tekevät säiliöiden tyhjennyksiä kiinteistöillä nykyisin kiinteistön haltijan tilaamana tai jatkossa kunnan lukuun.

Jätteen kuormaamisaikojen määrittely viiden kunnan toimialueen yhteisissä jätehuoltomääräyksissä tuo määräyksen samaan yhteyteen muiden jätteenkuljetusta koskevien määräysten kanssa. Nykyisin jätteen kuormaamisajasta annetaan määräyksiä osassa toimialueen kuntien ympäristönsuojelumääräyksiä. Muutoksen arvioidaan selkeyttävän toimintamallia. Mikäli kuormaamista on tehty esitettyä määrystä laajemmalla aikavälillä myös asuinkiinteistöjen välittömässä läheisyydessä, heikentää esitetty määräys jätteenkuljetusyritysten toiminnan järjestämistä nykytilaan verrattuna. Määrystä sovelletaan myös liike- ja palvelukiinteistöillä tehtävään jätteen kuormaukseen, mikäli ne sijaitsevat asuinkiinteistön välittömässä läheisyydessä.

Pyydetään lausunto tarvittavilta sidosryhmiltä

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Yritysvaikutusten johtopäätökset:

Esitetyillä lisäyksillä jätehuoltomääräyksiin ei arvioida olevan merkittäviä yritysvaikutuksia.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

11.04.2024

Nimi

Anna Kettunen

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi

liitteineen toimitetaan * = on pakollinen kenttä

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

anna.kettunen@joensuu.fi

Vastaanotettu

2024-04-11 10:37

Vahvistusnumero

7196e9cdea

Vahvistusnumero: 7196e9cdea

Aikaleima: 11.4.2024 10.37